

Novice.

Iz Maribora. Premili „Tovars!“ Serce nam meči Tvoja dobrotljivost, ker s Tabo imamo slovenski učitelji prav resničnega prijatla. Vsaki učitelj ima dela domá dovolj, in ne more si veliko iskati sveta in tolažbe pri součiteljih. Pa tudi nekteri ne morejo dobro in popolno svetovati. Veselo je, da imaš, ljubi „Tovars“, že veliko vdeležnikov. Vsi učitelji naj bi se ne mudili, in naj bi Te prijazno vabili k sebi, če so resnični šolski prijatli in vlastenci. — V svojem 3. listu t. l. si prinesel željo nekterih lavantinskih podučiteljev po g. Fr. Č.; res je, da to so naše želje, — pa tudi še želimo, da bi nas, ljubi „Tovars“, v vsakterem učiteljskem predelku podpiral in podučeval; naj bi tedaj večkrat vprašanja zastavljal, in učitelji naj bi odgovarjali, da bi se, posebno mlajši, vadili lepo po slovenski pisati in ravnanje se po modrih vodilih ložeje nosili breme svojega težkega stanu. Nas slovenske učitelje posebno tudi veseli, ker vemo, da tudi prečastiti, milostljivi knez in škof Anton Martin, naš preljubi duhovni oče, Tebe, ljubi „Tovars“, berejo, ter nam tudi s tem svojo premilo roko blagovoljno podajajo. — Ljubi „Tovars!“ Ti nas vežeš z našimi milimi dobrotniki in ljubimi sobrati po vsem Slovenskem, in nam prinašaš njih žlahtne misli, — njim pa naše pozdrave in želje. Tako delamo tedaj z združeno močjo za našo sveto vero, za srečo države in za naš mili narod. — O kolika dobrota bi nam bila, ako bi Ti, ljubi „Tovars“, mogel še bolj pogosto izhajati, kakor zdaj. Radi se lotimo in se vdeležujemo podpore, ki velja za izobraženost našo in za prid našega naroda. Zelo nas je tudi razveselilo, ker si, ljubi „Tovars“, jel prinašati tudi učiteljske premembe naše škofije; ali bi se ne moglo zgoditi, da bi nam včasih tudi še naznanjal vradne razpise, ki zadevajo nas in naše šole? *) Sprejmi tedaj, blagi „Tovars“, prošnje in želje svojih bratov na Štajarskem! Hodimo le naprej z zedinjenimi močmi! Bog bo blagoslovil naše polje in seme! —

J. Dr. Vlasténski.

Iz slov. Štajara. — Ker si ljubi „Tovars“ v 3. listu letošnjega leta željo izustil, da bi rad večkrat kaj slišal od svojih daljnih bratov in se prijaznil z njimi, — evo drobtinico iz slov. Goric na Štajaru. Da pri nas hudo zelo nemškutarski duh veje, je znano okrog in okrog po svetu. Nemškutarstvo si je naredilo že silno močno gnjezdo med slovenskimi Goričani. Da so nad tem večidel krive brezumne poprejšnje šole, v katerih je bila nemščina terdoserčna gospodinja, — slovenščina pa revna sužna, je očitno, ko beli dan. In da so se Slovenci v naših poprejšnjih šolah Nemce cepili, se ne more tajiti. Žalibog! da je z nemško cepiko se tudi duhovna grinta ljustva prijala, na kateri njih množina hira. — Prijatelj! mi boš ljubi „To-

*) Po posebni dobroti nekega prečast. domoljuba bomo za naprej dobivali iz lavant. škofije učiteljske premembe, in znabiti tudi kaj drugih bolj važnih šolskih novic.

varš^a“ djāl, ako je nekđaj v šolah taka bila, ali zdaj vendar ni tako. Bog hotel, da ne bi bilo. Res razcvita se vidno naroden duh med nami; tudi v mnogoterih naših šolah prijaznejše sije ljubo soluce slovensčine, vendar slaka še imamo dovolj, ki je treba, da se z vso močjo izruje. Imamo nekterih poštenih, verlih domoljubov med našimi g. učniki, ali ne manjka se tudi takovih, ki še zmír plešejo v nemškem kolubaru. Dokaz za te besede, naj bo ta le resnična prigodba: Še ne dolgo, da sem prišel v neko šolo — poklic in dolžnost me vsaki teden vodite v njo, in tudi veselje me vabi med cvetečo mladost, ki je veselo upanje naše prihodnosti. — V pričo mene pa se prigodi, da se g. učniku kihne. Vsa šola zavpije: „Zur Genes-sunk“, da mi je klič segnil do kosti. „Kaj si zdaj rekla, Aučika“, baram eno naj čednejših deklic? In zdajci je glavo pobesila, in lice zakrila, — besede mi ni odgovorila. Baram drugo, tretjo, — nikdo mi ne odgovori. „Ali ni lepše, ako rečete „Bog pomagaj!“ kakor doma očeta in mater slišite“, sem djāl, in viditi je bilo na obrazu, kako so jim moje besede dopadle, — samo g. učnika, mislim, so zbudle do serca. — Zopet drugokrat sem slišal uni isti šoli, ko so šolarji na g. učnikov poklice vstajali in se najajljali rekoč: „Hier!“ — Vem še tudi za več takih šol, iz katerih šolarji domu gredoč srečajoče pozdravljajo: „Klopt sei J... K...!“ Taki strupeni rak podjeda vso zlahtno korenje narodnemu napredovanju; potrebno je tedaj, da se kmali pretira iz naših slovenskih šol. Gospodje učitelji, ki tako ravnaajo, kateri vse glave šolarjev po nemškem kopitu zarobiti hočejo, si bodo resnično malo hvale pripravili za napčno svoje trudenje. Oni stavijo svoje podučevanje na pesek; prvi viher ga bo razkadir v razvaline. Toraj g. učitelji, — vender brez zamere — nemučite sebe in ubogih šolarjev z nerazumljivo nemščino! Taki trudi bi vam in vaši šoli malo dobička prinesli, — Bog in narod slovenski vam to zamerita. Vaši šolarji, ako jim le nemščino v glavu zabijate, so klopoci, ki celi dan na vetru klepečejo, brez čutenja in pameti. Domače blago naj več velja, domača beseda mora biti tudi vam naj bolj draga, in vaše prizadevanje vam bo prineslo obilno zahvalnost, in na unem svetu večno plačilo! —

Iz Ternovega. (Povabilo na naročbo slovenskih pesem.) Bratje slovenski! Čas nam je prizoril, enako krasnemu pomladanskemu jutru, da se razlegajo naše mile domače pesmi po vseh krajih mile slovenske zemlje. Še ptujec občuduje in rad posluša glasove slovenskega petja. In kdo bi tudi neobčutljivo zapiral svoje serce petju, čigar glasovi segajo tako globoko v osodo narodnega življenja! Kdo ne bo s pevcom takih glasov sočutno tožil, zdihoval, molil ali pa v radosti se topil, saj so glasovi, kakoršne mu je mati že precej pri njegovi zibelki prepevala! Komu ne bo s takim pevcom vred serce gorelo, kadar ves goreč za blagor domovine v svoji junaški zavesti gromi junaške in mile glasove, kako so njegovemu narodu lastni, da stresajo serca v persih poslušavcov! — Zložil sem tudi jaz nekoliko napevov za naše krasne slovenske pesmi, ktere položim na

altar svoje domovine, ako ji bodo všeč. Namenil sem se namreč izdati nekoliko takih napevov za samospev in glasovir in za četvero-spev. Te domorodne pesmi obsegale bodo kakih 18 do 20 strani velike oblike. Da bo tuda zunanja oblika teh napevov čedna, sem že poskerbel na Dunaji vrezovavca, kateri jih bo prav čedno vrezal. Prosim toraj lepo vse rodoljube in prijatelje domačega petja, naj me blagovolijo obilno podpirati s tem, da mi po svojih krajih nabirajo naročnikov in mi njih imena saj do konca meseca sušca naznanjajo. *) Cena napevov bo za naročnike 1 gold. n. dn. Denar se bo prejemal, kadar se bodo napevi razpošiljali na pošti s privzetjem (Postnachnahme), ali pa, kakor mi bo kdo v svojem naročilnem listu naznanil. Na deset naročenih zvezkov se bo dal nabiravcu 1 zvezek po verhu. Z Bogom!

Franc Gerbic, učitelj v Terno-
vem (Post: Illirisch Feistritz).

Iz Ljubljane. Česki časopis katoliškega učiteljstva „Školnik“, ki v kraljevem Gradcu izhaja in je prav izvrstno vredovan, očita v 4. l. našemu „Tovaršu“, da konzistorne priloge in šolske razpise po nemški prinaša. Čudno se podá to jugoslovanskemu listu, pravi, in pri nas kaj takega ni. — Mi le toliko rečemo: kje je že Česka! kje pa še le Slovenska!

Iz Ljubljane. Novica, da gre sloveči vodja tukajšnje gimnazije, g. Janez Nečasek, od nas, se je danes spolnila. Kakor je sam želel, pride v Prago na staromeško gimnazijo. Reči smemo, da je bil res Vodja učenikom in učencem in da je skorej deset let ne-utrudoma delal za njihov blagor. Slava mu toraj! Kako so ga učenci častili in ljubili, so mu v četrtek večer očitno pokazali s tem, da so napravili slovesno baklado s petjem in s tem, da so mu v spomin poklonili k slovesu „Venec“ mičnih pesem, ki so jih učenci sami v ta namen v kratkem zložili. Slava toraj tudi učencem!

Prememba v učiteljskem stanu.

G. Andrěj Vavken, zač. učitelj v Cerkljah (v kranjskem okraji), je zaterdno (definitiv) postavljen.

*) Tudi „Tovarš“ bo rad sprejemal naročila za te gotovo lepe in poštene domoljubne napeve.

Vredn.